

Статистичко истражување за градежни објекти на кои се изведувани работи од страна на деловните субјекти за објекти од високоградба, нискоградба и хидроградба

ДС_ГРАД.11_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.1	Контакт
S.1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
S.1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за индустрија, градежништво и деловни тенденции	
S.1.3	Лице за контакт
Наташа Ценова	
S.1.4	Звање на лицето за контакт
Советник	
S.1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
S.1.6	Електронска адреса
natasa.cenova@stat.gov.mk	
S.1.7	Телефонски број
00389 2 3295 763	
S.1.8	Факс
00389 2 3111 336	
S.2	Ажурирање метаподатоци
S.2.1	Последна потврда на метаподатоците
05/06/2025	
S.2.2	Последна објава на метаподатоците
05/06/2025	

S.2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
05/06/2025	
S.3	Статистичка презентација
S.3.1	Опис на податоците
Податоци за станбени и нестанбени објекти (вредност на извршени градежни работи по видови на градба на објектите - високоградба и нискоградба, број на изградени станови во објектите за домување, корисна површина на становите во м2). За објектите се објавува податок и за видот на градежните работи (новоградба, доградба/надградба, адаптација, санација, реконструкција на објектите), како и за видот на сопственоста на објектот.	
S.3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2; Номенклатура на градежни објекти и градежни работи, НГОГР; Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.	
S.3.3	Опфат на сектор/и
Сектор F/Ѓ - Градежништво, според НКД Рев.2.	
S.3.4	Статистички концепти и дефиниции
Градежен објект е секоја одвоена, самостојна функционална целина (подземна, надземна и водоградба), чија намена е однапред одредена и е трајно лоцирана на одредена територија. Според видот, градежните објекти, како дел од градежната дејност, се делат на: - објекти од високоградба - објекти од нискоградба Високоградбата се занимава со изградба на објекти кои со својот поголем дел се наоѓаат над површината на земјата, односно одат во висина. Во оваа група спаѓаат сите станбени и деловни згради, односно сите згради кои се јавуваат како придружни објекти на објектите од нискоградбата и хидроградбата (станични згради, аеродромски згради, згради на трафостаници, пристаништа, силоси итн.). Нискоградбата се занимава со изградба на објекти коишто претежно, односно со својот главен дел се наоѓаат на површината на земјата или во земјата. Во оваа група спаѓаат објектите од типот на патишта, железнички пруги, мостови, тунели итн. Зградите, како елементи на високоградбата, претставуваат самостојни, надземни градби кои вообичаено се составени од: темели, надворешни сидови и се покриени со покрив, а наменети се за различни цели, односно за трајно, постојано користење и сместување на луѓе и добра. Градежните работи според видот се делат на новоградба, доградба/надградба, адаптација, санација, реконструкција на објектите. - Вредност на извршените градежни работи е фактурирана вредност, без ДДВ, на реализираните (извршени) градежни работи во тековниот референтен период.	
S.3.5	Статистичка единица
Статистичка единица се деловните субјекти опфатени во секторот F/Ѓ - Градежништво, од НКД Рев.2, како и некои деловни субјекти кои се регистрирани во друг сектор, а имаат извршено градежни работи со голем удел во вкупните вредности. Единица на набљудување се градбите на кои се извршени градежни работи во текот на референтната година.	

S.3.6	Статистичка популација
Статистичка популација се градбите на кои се извршени градежни работи во текот на референтната година.	
S.3.7	Референтна област
-НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија), -НТЕС 3 (статистички региони), -НТЕС 4 (општини).	
S.3.8	Временска покриеност
Од јануари 1952 година и нема прекин во временската серија.	
S.3.9	Базен период
2023 = 100	
S.4	Единица на мерење
Број, м2, илјади денари, индекси.	
S.5	Референтен период
Година.	
S.6	Институционален мандат
S.6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/)	
S.6.2	Споделување на податоци
Не е применливо, податоците од СИ не се споделуваат (разменуваат и/или испраќаат).	
S.7	Доверливост
S.7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците	

се опишани во Политиката за статистичка доверливост (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/>).

S.7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika>) и Политиката за доверливост (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/>), индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.

S.8 Политика за објавување

S.8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

S.8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#>

S.8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

S.9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

S.10 Достапност и јасност

S.10.1 Соопштенија

Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (<https://www.stat.mk/mk/%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BE%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0>).

Број на прегледи на соопштението е 123.

S.10.2 Публикации

Статистички годишник (линк: https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=915)

Северна Македонија во бројки

(линк:

<https://www.stat.gov.mk/PrikaziPoslednaPublikacija.aspx?id=27>

)

Регионите во Северна Македонија

(линк:

https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=916

)

МакСтат избор (линк: <https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/makstat-izbor/makstat-izbor-2024/>)

S.10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС.

<https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/>

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

Број на прегледи на податочните табели од МакСтат базата - 875.

S.10.3.1 АС1. Број на прегледи на табелите со податоци

Број на прегледи на податочните табели = 875.

S.10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (<https://www.stat.mk/mk/zan/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrazhuvachki-feli/>).

S.10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.

S.10.5.1 АС 2. Број на прегледи на метаподатоците

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.

S.10.6 Документација за методологијата

Методолошко објаснување, национално.

<http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSooop.aspx?id=56&rbrObl=20>

S.10.6.1 АС 3. Стапка на комплетност на метаподатоците

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.

S.10.7 Документација за квалитетот

https://www.stat.gov.mk/meta/esms/ESMS_GRAD11_A_MK.pdf

S.11 Управување со квалитет

S.11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/>) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>).

S.11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

S.12 Релевантност

S.12.1 Потребите на корисниците

Податоците за извршените градежни работи и завршените станови се користат од страна на Владата, од страна на меѓународни организации и од страна на бизнис заедницата. Надворешните корисници ги користат: -индикаторите за извршените градежни работи и завршените станови кои се значаен податок за економската и монетарната политика и се показател за тековните и идните инвестиции во градежништвото; -стопанските комори, научните истражувачи, деловните субјекти и другите корисници ги користат како долгорочни показатели за креирање на нивните политики.

S.12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

S.12.3	Комплетност и R1. Стапка на комплетност на податоците за корисници
Сите нивоа на агрегација за податоците за извршени градежни работи се пресметуваат и објавуваат на национално ниво.	
S.12.3.1	R1. Стапка на комплетност на податоците за производители
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА	
S.13	Точност и веродостојност
S.13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
S.13.2	Примерочни грешки и A1. Индикатори за примерочни грешки за корисници
Не е применливо, статистичкото истражување не се спроведува врз случајно избран примерок и нема пресметка на примерочни грешки.	
S.13.2.1	A1. Индикатори за примерочни грешки за производители
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	
S.13.3	Непримерочни грешки и A4. Стапка на неодговор на единица за корисници и A5. Стапка на неодговор на белег за корисници
Грешки при опфат: Не се врши мерење. Надопфатеност: Не се врши мерење. Грешки при мерење: Нема појава на грешки при прибирање на податоците. Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоци тековно се обработуваат и не се врши мерење на истите. Грешки при неодговор: Не се врши мерење. Единици без одговор: 7.5%. Белези без одговор: Не се врши мерење. Грешки при обработка на податоци: Во обработката на податоците, прибраните податоци за потрошени градежни материјали и енергија, при внесувањето се контролираат, се споредуваат со податоците од последниот референтен период, се контактираат извештајните единици, се проверуваат и анализираат излезните податоци, а за корекциите се поставува постапката за контрола. Грешки во моделот за суперконтрола: Не е применливо.	

S.13.3.1	Грешки во опфатот
Не се измерени.	
S.13.3.1.1	A2. Стапка на преопфатеност
Не се измерени.	
S.13.3.1.2	A3. Учество на заедничките единици
Пропорција на заеднички единици = 0%.	
S.13.3.2	Грешки при мерење
Нема појава на грешки при прибирање на податоците. Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоците тековно се обработуваат и не се врши мерење на истите.	
S.13.3.3	Грешки при неодговор
Ова статистичко истражување има 92.5% опфат на единици. Во процесот на евалуација на неодговорот нема поделба на неодговорите во под-категории (како одбива, не е контактирано, не е дома, не е пронајдено, неспособно, загубен распоред). Претходните податоци за единиците кои не дале одговор се користат за споредба за намалување на пристрасноста поради неодговор. Стапка на неодговор на белег не е пресметана. Ефектите од неодговор на единица и неодговор на белег врз објавените статистички производи после спроведувањето на мерките за оценка на квалитетот укажуваат на (речиси) непостоење на пристрасност.	
S.13.3.3.1	A4. Стапка на неодговор на единица
Единици без одговор = 7.5%.	
S.13.3.3.2	A5. Стапка на неодговор на белег
Не е пресметано.	
S.13.3.4	Грешки при обработката на податоците
Не се врши мерење на грешки при обработката на податоците.	
S.13.3.5	Грешка од избраниот модел
Не е применливо.	
S.14	Навременост и точност
S.14.1	Навременост и TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за корисници

T+180.	
S.14.1.1	TP1. Временско задоцнување на првите резултати за производители
S.14.1.2	TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за производители
S.14.2	Точност и TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување. Временска разлика на објавување на соопштението (просечно месечно) = 0 денови. Временска разлика на проследување во Евростат (просечно месечно) = 0 денови.	
S.14.2.1	TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
S.15	Кохерентност и споредливост
S.15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво НТЕС 1 и 2, и на ниво на региони НТЕС 3 ниво.	
S.15.1.1	СС1. Коефициент на асиметрија на тековите од мирор-статистиките
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	
S.15.2	Временска споредливост и СС2. Должина на споредливи временски серии за корисници
Временска серија од 1952 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија - 73.	
S.15.2.1	СС2. Должина на споредливи временски серии за производители
Временска серија од 1952 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија - 73.	
S.15.3	Меѓудоменска кохерентност
Се прави споредба и анализа со податоците од истражувањето „Месечното истражување за вредноста на извршените градежни работи, договорените градежни работи, ефективни часови и работници“. Податоците се кохерентни.	
S.15.3.1	Кохерентност на месечните / кварталните / полугодишните статистики со годишните статистики
Не е применливо.	
S.15.3.2	Кохерентност со национални сметки
Не е применливо.	

S.15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.	
S.16	Трошок и оптовареност
Не се пресметува.	
S.17	Ревизија на податоците
S.17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/ .	
S.17.2	Практика за ревизија на податоците и А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за корисници
Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.	
S.17.2.1	А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за производители
Неприменливо	
S.18	Статистичка обработка
S.18.1	Извори на податоци
Извор на податоци: Статистичко истражување за извршени градежни работи и завршени станови. Рамка на која се темели изворот на податоците: Статистички деловен регистар. Методот со кој се прибираат податоците: Ова статистичко истражување е примерочно истражување. Примерокот се бира од месечното истражување "Вредноста на извршените и договорените градежни работи, ефективни часови и работници" (ГРАД.21) а вклучени се сите деловни субјекти кои во референтната година имаат извршено градежни работи. Големина на примерокот: Во примерокот за референтниот период 2024 година се вклучени 146 деловни субјекти. Фреквенција на ажурирање на примерокот: Примерокот се ажурира пред спроведување на секое ново истражување (пред секој нов референтен период).	
S.18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна.	
S.18.3	Прибирање на податоците
"Прибирањето на податоците од деловните субјекти се врши со намерен примерок, со метод на самопополнување во статистичкиот прашалник „Годишен извештај за градежни	

објекти на кои се изведувани работи од страна на деловните субјекти"" (ГРАД 11) и Контролник на „Годишниот извештај за градежни објекти на кои се изведувани работи од страна на деловните субјекти"" (ГРАД 12) на хартија, по пошта.

Деловните субјекти го пополнуваат образецот на хартија и го доставуваат преку Регионалните одделенија до Централниот завод најдоцна T+120. Постои можност извештајните единици да го пополнат и да го достават образецот електронски во Excel.

S.18.4 Проверка на податоците

Валидација на податоците во образецот: При приемот на образецот (во хартиена форма или во Excel), се евидентира, проверува, контролира и се внесува во Blaise апликација. Со апликацијата се спроведуваат задолжителните контроли според дефинираните правила за валидација. Во случај на грешки или нелогичности се контактираат давателите на податоци.

Валидација на излезните податоци: Излезните податоци се анализираат и потврдуваат. Податоците се споредуваат со податоците од претходниот референтен период. Во однос на идентификувани екстремни вредности излезните податоци се анализираат и потврдуваат и на елементарно ниво (претпријатие).

S.18.5 Компилирање податоци

Внес на податоци: Пристигнатите податоци од деловните субјекти по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици се внесуваат во Blaise апликација за внес со однапред дефинирани контроли.

Импутација: Се врши експертска импутација.

Пондерирање: Не се врши пондерирање на податоците.

S.18.5.1 A7. Стапка на импутација

Стапката на импутација не е пресметана.

S.18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

S.18.6.1 Сезонско прилагодување

Не е применливо, не се врши сезонско прилагодување на податоците.

S.19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси